

МОДЕЛЬ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ВИМІРЮВАЛЬНИХ ПРИЛАДІВ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ СТАНУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗА ТЕХНІЧНИМ СТАНОМ

Герасимов¹ С.В., Подорожняк² А.О.

¹*Харківський університет Повітряних Сил, м. Харків*

²*Національний технічний університет*

"Харківський політехнічний інститут", м. Харків

В доповіді показані цілі та основні задачі системи моніторингу стану навколишнього середовища. Обґрунтовано, що головним інструментом для моніторингу стану навколишнього середовища є вимірювальні прилади, бо вони дозволяють вимірювати (контролювати): забруднення атмосфери окисами вуглецю, азоту, сірки і продуктами розпаду родону; концентрацію токсичних газів в атмосфері; концентрацію шкідливих елементів атомно-абсорбуючим експрес-методом в ґрунті, воді та харчових продуктах; потік, еквівалентну дозу та потужність еквівалентної дози радіоактивних випромінювань усіх видів; рівні шуму та параметри вібрації; щільність потоку електромагнітного випромінювання радіоелектронними пристроями тощо.

Для підвищення технічної справності вимірювальних приладів для моніторингу навколишнього середовища, забезпечення достовірності та своєчасності виявлення небезпечної концентрації шкідливих елементів в повітрі, воді, ґрунті пропонується перейти до експлуатації вимірювальних приладів за технічним станом. Для цього пропонується:

- розробити та впровадити заходи з удосконалення системи метрологічного обслуговування вимірювальних приладів з врахуванням особливостей їх експлуатації за технічним станом;

- організувати збір, аналіз і узагальнення інформації про технічний стан та надійність вимірювальних приладів; вивчення досвіду їх експлуатації, визначення можливості продовження установлених показників експлуатації;

- запровадити передовий досвід технічної експлуатації вимірювальних приладів у систему їх технічного (в тому числі метрологічного) обслуговування, удосконалити контрольно-перевірочну, діагностичну та еталонну бази та систему ремонту;

- скоротити номенклатуру вимірювальних приладів за рахунок підвищення рівня автоматизації калібрувальних і ремонтних робіт;

- виявити та дослідити негативні тенденції у зміні технічного стану вимірювальних приладів та своєчасно реагувати на зниження ефективності їх застосування;

- розробити систему критеріїв і запропонувати методики визначення технічного стану вимірювальних приладів під час їх експлуатації.